

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 133/2019 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen rintasyöpäseulonteojen laajentamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Sari Essayahin /kd. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 133/2019 vp:

Aikooko hallitus edistää kansalaisten terveyttä ja annaltaehkäistä rintasyöpäkuolemia laajentamalla valtakunnallisen rintasyövän seulonnan koskemaan suurempaa ikäluokkaa naisista?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Syöpäsairauksien esiintyvyys kasvaa väestön ikääntyessä. Naisilla yleisin syöpä Suomessa on rintasyöpä. Kaikilla suomalaisilla toiseksi yleisin syöpä on paksu- ja peräsuolisyöpä ja kolmanneksi yleisin on keuhkosityöpä.

Mitä varhaisemmassa vaiheessa syöpä todetaan, sitä parempi on siihen sairastuneen ennuste. Terveystarkastuslain (1326/2010) 14§ mukaan kunnan on järjestettävä alueellaan valtakunnallisen seulontaohjelman mukaiset seulonnat. Kunta voi lisäksi järjestää seulontoja ja terveystarkastuksia tietyn taudin tai sen esiasteen toteamiseksi tai taudin aiheuttajan löytämiseksi.

Tällä hetkellä Suomessa seulotaan valtakunnallisesti valtioneuvoston asetuksen seulonnoista (339/2011) mukaisesti rintasyöpää 50-69-vuotiailta naisilta kahden vuoden välein ja kohdun kaulaosan syöpää 30-60 vuotiailta naisilta viiden vuoden välein.

Vaikka keuhkosityöpä ja eturauhassyöpä ovat yleisiä, niille ei ole olemassa seulontamenetelmää, joka täyttäisi valtakunnalliselle seulonnalle asetetut kriteerit. Suolistosyövät ovat yleisiä, mutta niiden valtakunnallista seulontaa ei ole toistaiseksi aloitettu. Huhtikuussa 2019 käynnistyi uuden, ns. FIT-ulostetestiin perustuvan suolistosyövän seulonnan pilotointi vapaaehtoisissa kunnissa. Pilotoinnin aikana luodaan puitteet ja prosessit toimivalle valtakunnalliselle seulonnalle.

Tiedetään, että rintasyövän riski lisääntyy iän myötä, ja että kansainvälisten tutkimusten mukaan seulonta vähentää kuolleisuutta myös 70-74-vuotiailla naisilla. Pääministeri Anni Rinteen hallitusohjelman mukaisesti hallituskauden aikana sairauksien ennaltaehkäisyn edistämiseksi ja kansanterveyden vahvistamiseksi laajennetaan hallitusti rokotusohjelmaa (hvp-rokotus myös pojille) ja seulontaohjelmaa (muun muassa suolistosyövät).

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 133/2019 vp

HPV:n eli papilloomaviruksen aiheuttama tautitaakka on suuri. Naisten syöivistä 9 % ja miesten syöivistä 1 % on HPV:n aiheuttamia. Kun rokotus on sukupuolineutraalia eli se tarjotaan sekä tytöille että pojille, suojavaikutus on mahdollisimman suuri. Suolistosyövän seulonnassa asiakkaalle mahdollisimman yksinkertaisen seulontamenetelmän tarjoaminen lisää myös seulontoihin osallistumista ja siten vähentää väestön tautitaakkaa.

Syöpien seulonta on tärkeää, sillä se vähentää merkittävästi kansalaisten sairastamista ja lisää heidän terveiden elinvuosiensa määrää. Syöpien valtakunnallista seulontaohjelmaa kehitetään kokonaisuutena ja askel kerrallaan, ja sitä laajennetaan ottaen huomioon seulottavissa olevien sairauksien koko kirjo.

Helsingissä 11.10.2019

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru